

Tantárgy neve: Vetőmagtermesztés és fajtahasználat	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása :	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50-50%(kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám: 1 óra előadás és 1 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: például esetismertetések, tematikus prezentációk, üzemlátogatás, demonstrációs laboratóriumi gyakorlatok, terepi bemutatók, stb.	
A számonkérés módja: koll. /gyak. kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: önálló projektfeladatok, számítási feladatok, tervezési feladatok, laboratóriumi gyakorlat előtti kis ZH, stb.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek:	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások

A tantárgy oktatásának általános céljaként a vetőmagtermesztés és fajtahasználat tantárgy oktatása során megismertetjük a hallgatókkal a fajtahasználat valamint a vetőmag és szaporítóanyag termesztésének és használatának feltételeit, a vetőmag-vizsgálati módszereket. A megfelelő minőségű vetőmag és szaporítóanyag előállításához és felhasználásához, valamint a korszerű fajtahasználatához nemzetgazdasági érdekek fűződnek.

- 1. hét:** A vetőmagtermesztés kialakulása, a vetőmagtermesztés- és feldolgozás állami felügyeletének kialakulása. A vetőmagtermesztés, nemesítés és forgalmazás intézményi háttere és jogi szabályozása.
- 2. hét:** A fajtahasználat és a vetőmag-minősítés nemzetközi szervezetei.
- 3. hét:** Hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete, a vetőmag-előállítás jelentősebb ágazatai.
- 4. hét:** Magyarország és az EU vetőmag kereskedelme.
- 5. hét:** A vetőmagtermelés és –forgalmazás hazai rendszere.
- 6. hét:** A növényfajták állami elismerése és a fajtavédelem.
- 7. hét:** A növényfajták elismerésének államigazgatási rendszere, szabályozása az EU-ban, a növényfajták védelme.
- 8. hét:** Szántóföldi ellenőrzés végrehajtása. A vetőmagvizsgálat, vetőmag-minősítés folyamata.
- 9. hét:** Őszi búza fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 10. hét:** Egyéb kalászosok fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 11. hét:** Hibrid kukorica fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 12. hét:** Napraforgó fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 13. hét:** Cukorrépa fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 14. hét:** Lucerna fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok

A gyakorlat általános céljaként a vetőmagtermesztés és fajtahasználat tantárgy oktatása során megismertetjük a hallgatókkal a fajtahasználat valamint a vetőmag és szaporítóanyag termesztésének és használatának feltételeit, a vetőmag-vizsgálati módszereket. A megfelelő minőségű vetőmag és szaporítóanyag előállításához és felhasználásához, valamint a korszerű fajtahasználathoz nemzetgazdasági érdekek fűződnek.

1. **hét:** A vetőmagtermesztés kialakulása, a vetőmagtermesztés- és feldolgozás állami felügyeletének kialakulása. A vetőmagtermesztés, nemesítés és forgalmazás intézményi háttere és jogi szabályozása.
2. **hét:** A fajtahasználat és a vetőmag-minősítés nemzetközi szervezetei.
3. **hét:** Hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete, a vetőmag-előállítás jelentősebb ágazatai.
4. **hét:** Magyarország és az EU vetőmag kereskedelme.
5. **hét:** A vetőmagtermelés és –forgalmazás hazai rendszere.
6. **hét:** A növényfajták állami elismerése és a fajtavédelem.
7. **hét:** A növényfajták elismerésének államigazgatási rendszere, szabályozása az EU-ban, a növényfajták védelme.
8. **hét:** Szántóföldi ellenőrzés végrehajtása. A vetőmagvizsgálat, vetőmag-minősítés folyamata.
9. **hét:** Őszi búza fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
10. **hét:** Egyéb kalászosok fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
11. **hét:** Hibrid kukorica fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
12. **hét:** Napraforgó fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
13. **hét:** Cukorrépa fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
14. **hét:** Lucerna fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

1. **Lázár László – Izsáki Zoltán** (2004): Szántóföldi növények vetőmagtermesztése és kereskedelme. Mezőgazda Kiadó 666 p. ISBN: 9789632861081
2. **Bedő Zoltán** (2004): A vetőmag születése. Agroinform Kiadó és Nyomda Kft. 540 p. ISBN: 9789635028009

Ajánlott Irodalom:

3. **Velich István** (2001): Növénygenetika. Mezőgazda Kiadó. 552 p. ISBN: 963923998448/2004. (IV. 21.) FVM rendelet a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról
4. **Miller McDonald, Lawrence O. Copeland** (2012): Seed Production (Principles and Practices). Springer Science & Business Media ISBN: 978-1-4615-4074-8
5. **George Acquaah** (2001): Principles of Crop Production. Theory, Techniques, and Technology. Pearson Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey 07458. ISBN 0-13-114556-8
6. **John H. Martin – Richard P. Waldren – David L. Stamp** (2006): Principles of Field Crop Production. Pearson Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey Columbus, Ohio. ISBN 0-13-025967-5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Javasolt a ténylegesen vállalható, tematika alapján elvileg garantálható deskriptorok

megjelölése.

a) tudása

- Ismeri a mezőgazdasági termelést megalapozó természettudományi, műszaki, technológiai, élelmiszerlánc-biztonsági, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmakat.

b) képességei

- Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére, és annak megszüntetésére.

c) attitűdje:

- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá.

- Érzékeny a mezőgazdaság bármely szektorában felmerülő problémák, az újabb termelési irányzatok iránt, és törekszik azok megoldására illetve bevezetésére.

- A mezőgazdasági mérnök munkája során önállóan végzi szakmai feladatait.

d) autonómiája és felelőssége:

- Képes önálló gazdálkodásra a mezőgazdasági termelést kiszolgáló szolgáltatói, kereskedelmi, szektorokban való önálló munkavégzésre vagy különböző méretű és jellegű mezőgazdasági vállalkozások termelői és operatív irányítói feladatainak ellátására és tanácsadására.

–

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Szabó András**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):

prezentáció

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

írásbeli

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

előadás, gyakorlat részvétel, prezentáció bemutatása

Vizsgakérdések, tételek:

1. A vetőmagtermesztés kialakulása, a vetőmagtermesztés- és feldolgozás állami felügyeletének kialakulása.
2. A vetőmagtermesztés, nemesítés és forgalmazás intézményi háttere és jogi szabályozása.
3. A fajtahasználat és a vetőmag-minősítés nemzetközi szervezetei.
4. Hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete.
5. A vetőmag-előállítás jelentősebb ágazatai.
6. Magyarország és az EU vetőmag kereskedelme.
7. A vetőmagtermelés és –forgalmazás hazai rendszere.
8. A növényfajták állami elismerése és a fajtavédelem.
9. A növényfajták elismerésének államigazgatási rendszere, szabályozása az EU-ban, a növényfajták védelme.
10. Szántóföldi ellenőrzés végrehajtása.

11. A vetőmagvizsgálat, vetőmag-minősítés folyamata.
12. Őszi búza fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 13.** Egyéb kalászosok fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
14. Hibrid kukorica fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
- 15.** Napraforgó fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
16. Cukorrépa fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.
17. Lucerna fajtahasználatának és vetőmagtermesztésének gyakorlati technológiája.